Müüjatüdrukust kunstnikuks. Intervjuu Flo Kasearuga

Töö, eraelu ja looming, privaatne ning avalik võivad kõik olla siirdatud üheks suureks ja pikaajaliseks kunstiteoseks, nagu tõestab Flo Kasearu viimase kümne aasta tegevus.

Fotod: Renee Altrov

Koduvägivald, töötus, väikeettevõtjad, sugu, rahvuslus,

linnaruum, mäng, sotsiaalne eksperiment – see on vaid lühike nimekiri märksõnadest, millega puutub kokku, kui jutuks tuleb Flo Kasearu tegutsemine kunstniku ja kodanikuna. Kunstnik, kes alustas oma teekonda krooniajal ja on jõudnud omadega koroonaaega, ei pelga võtta ette ühtegi probleemi ega vormi, kui see teda kõnetab ja ta mõtte tööle paneb. Flo on kameeleon, kes libiseb läbi ühiskondlike rollide ja ühendab omavahel eri tegelikkuseid. Suvepealinnas sirgunud kunstnik on rajanud endale Pelgulinna kõrvaltänavasse kodu, mis on lisaks ilmselt ainus elava inimese majamuuseum Eestis – koht, kus paljud tema tööd saavad alguse või elavad oma järelelu. Jaanuaris avas Flo keset piiranguid ja sulgemisi Tallinna Kunstihoones ajakohase pealkirjaga isikunäituse „Elust välja lõigatud", mis tõukub tema loomingus varemgi tähelepanu saanud lähisuhtevägivalla all kannatavate naiste trööstitust igapäevast. Flo ei kutsu meid ohvreid haletsema, vaid paneb meid tegelema sinimusta verevalumiga valgel nahal.

Kes sa oled ja kust sa tuled?

Pärinen Pärnu naiste dünastiast. Keskkooli lõpuni elasin Pärnus ja osalesin aktiivselt huviringides Pärnu kunstikoolis ja Kunstide Majas. Harrastasin pikalt ka võistlustantsu ning hiljem tegelesin kergejõustiku ja karatega. Õppisin Sütevakas, kus oli palju toetavaid loomingulisi kõrvaltegevusi – maalisin kooli seinad täis ja kehalise kasvatuse asemel tegime näiteks tantsukavasid. Kui kätte jõudis lõpueksamite aeg, siis kaalusin ema

eeskujul majanduse õppimist, kuigi mõttes mõlkus ka restaureerimine. Viimasel hetkel loobusin matemaatika riigieksamist ja tegin ajalooeksami, et ikkagi kunstiakadeemiasse katsetele minna. Pärnu kunstikoolis tegutsesid nüüdseks meie seast lahkunud õpetajad **Peeter Somelar** ja **Leili Voll**, kellega harrastasime vaikelusid. Kunstiringis õpid (või mina tollal õppisin) nii, et kui maalid, siis vaikelusid, ja kui joonistad, siis valgust ja varjusid. Kunstide Majas oli ise kunstiakadeemias käinud õpetaja **Saidla**, kes oskas pakkuda kunstile laiemat mõtestatust, et see pole ainult reprodutseerimine ja käsitöö, vaid seal on ka palju muud. Ühel hetkel muidugi mõistsin, et restaureerijat minust ei saa, ja astusin vabade kunstide erialale, kuhu ma tasuta kohale ei kvalifitseerunud. Ma ei olnud EKA jaoks siis piisavalt huvitav. Mul ei olnud seda ootamatut põnevust ega ägedaid mõtteid, mida EKA tahab. Käsitööoskus ei olnud ka hiilgav. Jäin sinna piiri peale. Mu ema oli õnneks nõus selle ühe aasta tasulisel kohal kinni maksma. Teisel aastal tegin eksamid uuesti ja sain tasuta kohale.

> Ma ei olnud EKA jaoks siis piisavalt huvitav. Mul ei olnud seda ootamatut põnevust ega ägedaid mõtteid, mida EKA tahab.

Nullindate alguses möllas Pärnus intensiivselt kunstirühmitus Non Grata. Kas puutusid ka nende loodud meluga kokku?

Ma olin hästi korralik tüdruk (*naerab*). Non Gratas lendas

ju värvi-verd. Ma teadsin, et nad on olemas, ja midagi olin ilmselt ka näinud, aga ma ei lävinud absoluutselt selle skeenega. Olin siis arglik, kuigi saan aru, et mul on kuvand, et olen julge kunstnik või midagi sellist (*naerab kõva häälega*).

Kas sinu kunstnikuks kasvamine toimus EKAs?

Esimesel kursusel tegime **Uno Roosvalti** juhtimisel endiselt päris palju vaikelusid ja maalisime draperiisid – ühesõnaga jätkus üsna sama liin, mida olin teinud Pärnus. Teisel poolaastal oli aga õppejõuks **Kaido Ole**, kes rääkis juba nüüdisaegsemat juttu. (*Vahepeal heliseb telefon, see on Flo vanaema. „Ma ei hakka praegu temaga rääkima," ütleb ta ja naerab.*) Kaidoga hakkas asi vaikselt selginema ja tekkis mingisugune vastutuse tunne, et sa teed oma asja ega ole pelgalt reaalsuse vahendaja, kes

reprodutseerib mingit materjali, mingeid volte jne. Nii saabus arusaamine ja avanemine. Publikule ei pruugi koita see küsimus kunstniku vastutusest ega ka sellest, et ka ideed ja kontseptsioonid võivad olla kunst, mitte ainult käsitöö.

> Publikule ei pruugi koita, et ka ideed ja kontseptsioonid võivad olla kunst, mitte ainult käsitöö.

Kui markeerime su aktiivse teekonna kunstnikuna viimase viieteist aastaga, siis kas need valikud ja otsused, mille oled teinud, on sündinud orgaaniliselt?

Tohutu suuri kriise või Ameerika mägesid pole tõesti olnud. Eks olulist osa kasvamises mängis ka vahetuses Berliinis õppimine. Seal saad aru, mida kunstimaailm endast tegelikkuses kujutab. Eestis on ju kaunis lihtne pildile pääseda, aga suurlinnas on hoopis teised parameetrid. Samas tekkis mul Berliinis tunne, et ma ei taha seal kunsti teha. Seda on seal liiga palju, mis teatud mõttes ka devalveerib. Nii pead hakkama looma selles suures hulgas eristusi, tegema valikuid või võtma omaks mingi suuna. Lisaks on ka aktuaalsuse küsimus, professionaliseerumine, tähtis on see, kellele silma jääd, ja kogu see möödapääsmatu *networking*, õigel ajal õiges kohas olemine jne.

Eestis ei pea õigete inimestega kusagil viina jooma.

Eestis teavad kõik kõiki, nii lihtne see ongi. Ma ei ole ekstra kusagil viina joonud (*naerab*). Mul lihtsalt on tunne,

et meil on väike konnatiik. Nii kerge on kellegagi ühendust võtta, kui tahad kusagil midagi teha. Pildile pääsemine on siin võib-olla liigagi turvaline, aga kuna see on minu keskkond, siis ma arvan, et ma olen siin kasulikum kui kusagil mujal, näiteks mingite kuraatoritega Berliinis joomas.

Paljudel noortel on dilemma, kas olla siin või minna ära või ühildada neid kaht. Kui oled kunstnik ja suudad aktiivselt kunstnikuna töötada, siis Eestis võib õnnestumise korral lagi kiiresti ette tulla.

Mul olid ka teised plaanid. Kandideerisin Rijksakademie'sse Amsterdamis mõttega ära minna. Intervjuuvooru ajaks olin aga rase, elu tegi oma

korrektuurid. Hiljem oleks juba keeruline olnud, sest samal ajal tuli Pelgulinna maja tagastamise lugu, millest sai majamuuseum ja millega ma tegin endale karuteene, sest see projekt hoiab mind siin kinni.

Flo Kasearu majamuuseum Tallinnas Pebre tänaval on kindlasti üks asi, mida inimesed seostavad sinu nimega. See on puumaja, mis kuulus kunagi teie perekonnale ja mille Nõukogude võim võõrandas. 90ndatel algas aga tagastamisprotsess koos majas elavate sundüürnike situatsiooni lahendamisega.

Jah, see kuulus meile aastast 1910. Seal elasid sundüürnikud, kuni linn leidis neile munitsipaalkorterid või nad olid ise suutelised midagi ostma või rentima. Meie algatasime tagastamisprotsessi 1991. aastal. See kestis 20 aastat koos kogu kaasneva bürokraatiaga, sest elanikud olid ju korterijärjekorras ja ega kellelgi kiiret ka ei olnud, sest maja oli olnud meie pere valdusest väljas juba rohkem kui pool sajandit. Kiire oli ainult minul, sest elasin pikalt tollases EKA G9 ühikas koos ühe nongratalasega, kes toas verega pilte maalis.

Kas seda maja, nagu Põhja-Tallinnas tollal sagedasti juhtus, ei pandud põlema?

Seda mitte, aga vargad olid ikkagi maja eluks vajalikust tühjaks teinud – küttekolletest kogu metall, kõik veetorud ja elektrijuhtmed, tegelikult oli alles ainult karkass koos eelmiste elanike tapeedi- ja eri kümnendite

remondikihtidega. Tööd oli tehtud (*naerab*).

> Vargad olid ikkagi maja eluks vajalikust tühjaks teinud – küttekolletest kogu metall, kõik veetorud ja elektrijuhtmed, tegelikult oli alles ainult karkass.

Kas pompoosselt mõjuv majamuuseumi idee tekkis kohe või juba sees elades?

See tekkis ajapikku. Alguses me tegime koos grupi inimestega ühes korteris kunstiruumi nimega Tiib, kus toimusid muusikaüritused ja näitused ning oli kohvik, ja ühes teises korteris olid ka residendid. Seal toimus pooleteise aasta jooksul igasuguseid projekte ja siis see jäi vaikselt soiku ning sujuvalt tekkis idee teha majamuuseum. Kui ma veel rase olin, siis jõudsin teha ja osaleda, aga kui Vint sündis, siis see hääbus, sest mul ei olnud huvi olla kuraator või mingi orgunnija. See polnud minu teetass.

Majamuuseum on tavaliselt pühendatud surnud inimestele.

Olin sel ajal kunstiakadeemiat lõpetamas ja mõtlesin, et kui kool kui toetav institutsioon ära kaob, siis mida ma teen. Näitlejad lähevad kuhugi teatrisse tööle, nad on jälle kuskil turvalises keskkonnas, kunstnikuna sa hulbid üksi. Majamuuseum oli minu turvaline ja toetav lahendus. Nägin võimalust mängida ühe galeriiruumi asemel kogu majaga, koos pööningu ja hooviga. Aga eks see postuumsuse küsimus on ju irooniline – see, et

kunstnikud saavad tihti kuulsaks pärast surma. Eesmärk oli ühtlasi teha majamuuseum, mis oleks sümboolne kapital, kunstiteos ja kontseptuaalne projekt. Ma näitan seal muidugi ainult enda töid, selles mõttes on see egoistlikult irooniline ettevõtmine.

Sa oled enda kohta öelnud, et oled püsimatu ja sulle meeldib mängida ideedega, kuid viimistlemise osa võib olla problemaatiline. Paras katsumus on ju leida idee, tekitada skelett ja anda see lõpetamiseks teistele.

Jah, mõeldakse küll, et kunstnik istub üksi stuudios, teeb

kõik sada protsenti ise ja viib siis kogu kupatuse galeriisse. Mina eelistan mõtlemist ning kuidagi siis nihverdan ja otsin, kas keegi teine võiks asja kuidagi ära lõpetada (*naerab*). Minu jaoks on põhiline kontsept, mis mind käivitab. Esmalt tuleb idee, siis ma testin, teen joonise ja lõpuks võtan ühendust näiteks sadulsepaga, kes valmistab siis näiteks tugitooli. Aga ka siis pean ma pidevalt kohal olema, et töö ei läheks mingisse valesse suunda. See on ühelt poolt võib-olla väsitav, aga kuidagi paratamatu, et pead teise maailmavaatega inimesele täiesti seniolematut uut mõtet selgeks tegema. Kui kätte hakkab jõudma tehniline või teostamise pool, siis see ei ole alati nii *fun*, sest see läheb juba keeruliseks või lihtsalt ärategemiseks. **Taavet Jansen** kirjutas kunagi, et kunstnik võib idee välja käia, aga tegelik töö on selle teostamine.

Sinu elu tundub sümbioos igapäevast ja kunstist, mis on omavahel läbipõimunud.

Mul ei ole stuudiot, ma töötan endiselt elutoas või aias või kus iganes. Seepärast tulevadki elulised teemad niivõrd loomingusse sisse. Ühelt poolt on see tore, aga teisalt ei saa pidurit vajutada ja töötadki kesköönі. Ja eks Tõnul (***Tõnu Narro**, Flo elukaaslane* – A.T.) on ka kõik hästi läbipõimunud. Tegelikult on see kõik meil üks suur smuuti ja see ongi elukutse. Aga võib-olla kõik lähedased ei taha alati sinu ideedes osaleda ja laps ka mitte. Ta on juba sellises eas, kus ta ei taha kõigest osa võtta. Eelmisel suvel panin ta oma videoteoses viiulit mängima. „No

mängi nüüd.” Ta siis võttis esimest korda viiuli kätte. Siis peab pidurit vajutama, pidurivajutamine on probleem (*naerab*).

> Mul ei ole stuudiot, ma töötan endiselt elutoas või aias või kus iganes. Seepärast tulevadki elulised teemad niivõrd loomingusse sisse.

Lapsel võib kujuneda välja tõrksus kunsti vastu või luuakse pretsedent, kus lastekaitse tuleb ja ütleb, et kunsti nimel kuritarvitate.

Oleme juba Tõnuga fantaseerinud, et temast saab advokaat ja ta kaebab meid kohtusse, kuna ta on pidanud lapsena eri teostes osalema, kuigi mitte vägisi (*naerab*). Kui video puhul on vaja teha mitu duublit, siis lapsele ei mahu pähe, et on vaja veel ja veel. Aja mõiste on tema jaoks hoopis teine ja tema abstraktne mõtlemine alles kujuneb. Muidugi on sõpradega Nerfi sõja mängimine palju huvitavam kui minuga mingisuguse näituse külastamine. Ma siiski loodan, et see kõik ikkagi mõjutab teda positiivselt.

Kas praegune majamuuseum võiks kesta lõputult?

Kui enamasti saadakse majamuuseum pärast surma, nii et pole võimalik kontrollida, mida ja kuidas seal eksponeeritakse, siis minu muuseum eksisteerib võib-olla ainult minu eluajal, kasvades ja täienedes jooksvalt. Ükski teine mu projekt pole kestnud kaheksa aastat. Praegu avanes Tallinna Kunstihoone näitus, mis pannakse kahe ja

poole kuu pärast kinni. See on tegelikult nii lühike aeg. Kui sa pole suur kunstihuviline, siis sa ei pruugigi selle kahe kuu jooksul seda infot üldse saada, et midagi sellist on avatud. Jah, selles mõttes mulle väga meeldib see kestusprojekt, kuigi mul käib tihti peast läbi ka küsimus, et miks ma seda endaga teen, kui tuleb järjekordset giidituuri pidada. Tulevad uued inimesed ja panen jälle maki käima. Kui tulevad suuremad grupid, siis mul on indu rohkem kui siis, kui tuleb üks inimene. Ma pean külaliste vastuvõtuks ka ettevalmistusi tegema, kõik teosed tööle panema, praegu on näiteks koridor kunstihoone näituse jääke täis, kuna mul pole stuudiot.

Ei me ette tea, mis ümbritsevast rajoonist saab, on see halb või hea... sest ka Pelgulinn muutub jooksvalt, tegemist on ju väga hinnatud elupaigaga, Kaja Pizza, 2000+ eurot m² jne.

Praegu on meie ümber õnneks enamjaolt kõik vanad olijad ja seal väga palju liikumist ei toimu, aga jah, loomulikult ei tea, mis on kümne aasta pärast või kuidas see linnaosa siis välja näeb ja milline dünaamika seal valitseb.

Kuniks Kolde pood veel püsti seisab, on ilmselt kõik hästi. Kui Kolde pood ära kaob, võib pillid kotti panna.

Jaa. Kui tegin Tartu Kunstimuuseumis väikepoe saatusest rääkiva näituse „Ohustatud liigid", siis see tegeles ju nendesamade küsimustega. Vint sai esimese poeskäimise kogemuse ka Kolde poest, mis on nüüdseks n-ö tema pood, mitte anonüümne supermarket. Ta julgeb seal käia ja tal on tekkinud müüjatega usalduslik suhe. See pood on väikestele lastele sõbralik kogemus.

> Ma olin oma ema peetud poes suviti müüja ja nooremana sehkendasin seal ka niisama, panin riiuleid korda ja aitasin.

Sa oled ju ise ka Pärnus kohalikus poes üles kasvanud – taas üks su elu osa, millest on hiljem saanud kunstiteos. Kas „Ohustatud liikide" näitus oli sinu jaoks sümboolne hüvastijätt selle tuttava poekeskkonnaga?

Kindlasti. Ma olin oma ema peetud poes suviti müüja ja nooremana sehkendasin seal ka niisama, panin riiuleid korda ja aitasin. Seega näitus oli n-ö pehme maandumine psühholoogiliselt nii mulle kui ka emale, sest see on olnud pikalt osa tema identiteedist. Ema on mul väikeettevõtja, aga tema poe puhul tuli konkreetselt lagi ette. Ketipoed võtsid turu üle. Seal on peidus jälle palju komplekssem teema, näiteks see, kuidas riik suhtub väikeettevõtjatesse samamoodi kui suurettevõtetesse, tegemata neil vahet. Väiksel ongi väga raske ellu jääda. Inimestel on ka suhtumine, et suurpoed on paremad ja sealt leiab kõik eluks vajaliku ühest kohast. Väikepoes samas võidad aega ja seal on ka omi plusse, individuaalsust, saad rääkida. Sa tunned inimest, kes astub poodi, ütled tere. Kui mina olin kassas, siis ma teretasin kõiki. Seal on hoopis teine intiimne loogika, mille kadumisest on lihtsalt kahju. See asendubki teatud anonüümse maailmaga, milles pole isiklikku mõõdet. Selles mõttes oli see näitus minupoolne hüvastijätt.

Mis sai kogu poeinventarist? Kas see on projekt, mida sa näitaksid uuesti?

Muidugi tahaks seda kuskil veel näidata, aga koroona tuli peale. Alguses mõtlesin pakkuda seda ka Lätti ja Soome, aga magasin tähtajad maha. Ema ütles veel, et ei, tagasi siia sa seda inventari ei too, kuigi tal on poehoone alles. Tal on mõte muuta see tugikeskuseks või varjupaigaks. Meil on vanaema (kes just helistas), äkki teha vanadekodu, leida mingi uus funktsioon.

Flo Kasearu majamuuseumi Pärnu filiaal?

Jah, olen mõelnud mingite kunstivärkide peale ka, aga vot Pärnu on nii vaikne ja väike linn. Kui Tallinnas veel leiad kunstiinimesi, siis Pärnu äärelinnas käiks seal kusagil kolm inimest. Vahepeal arutasime emaga plaane ja tahtsin integreerida sinna poodi kunsti, näiteks et telekast jookseb minu majanduskriisist rääkiv video. Selline hübriidruum, kus kohtuvad kunst ja tooted. See, kes armastab kaasaegset kunsti, tuleb ja kogeb seda huvitavas keskkonnas.

Ostab krõpsu ja vaatab videoinstallatsiooni.

Täpselt, aga ei ole valge kuup, sest ma ei ole üldse valge kuubi fänn. Mulle meeldib mitmekesisus. Kui tulla aga tagasi poeinventari juurde, mis oli Tartus, siis ma ei raatsi seda ära ka visata. Äkki mul tuleb kunagi tulevikus retrospektiiv ja siis on ka see vorstilett väljas. See ootab praegu Tõnu ema juures maal kuuri all, olles jalus seal, kus ta auto peaks parkima (*naerab*). Aga auto on nüüd hoovi peal ja seda tuleb lume alt välja ajada.

Kunst takistab inimestel elamist.

Kahjuks nii on (*Flo naerab elavalt*). See on natuke halvasti, suvel oli okei, auto võis väljas olla, ei ole hullu, aga jah, praegu on keeruline.

Sinu näitus „Elust välja lõigatud" käsitleb lähisuhtevägivalda. Su ema Margo Orupõld on vedanud alates aastast 2009 Pärnu Naiste Tugikeskust. Sa oled ka ise korduvalt keskust külastanud ja varem sellest töid teinud. Miks otsustasid pühendada terve näituse lähisuhtevägivallale? Kas see on ka teatav ajalisus, et mitmete koduvägivallalugude ja ahistamisskandaalide tõttu on midagi lõpuks ka laiemasse avalikkusesse jõudnud?

Absoluutselt. See on niivõrd kihiline, ebameeldiv ja tundlik teema. Ma ei oleks eal seda näitust teinud, kui mu ema ei juhiks naiste tugikeskust. Ma poleks söandanud, eriti kui mul ei ole mingit sidet; kui oleksin lihtsalt kannustatud selle küsimuse sotsiaalpoliitilisest aspektist ja aktuaalsusest, mille laineharjal sõita. Läbisin äsja

sotsiaalkindlustusameti vägivalla kriisitöötajate koolituse, samal ajal kohati näitust üles pannes. Kui sa pole lähisuhtevägivallaga kokku puutunud, siis sa ei aimagi, kui palju peab üks abi vajav inimene teadma sellest, milliste õigete sõnadega rääkida politseis ja kohtus, et oleksid nii-öelda menetluskõlbulik. Sa pead teadma ja tundma eri süsteeme, et end aastatepikkusest kohtusaagast läbi närida. Selle tarvis on tihti vaja ka palju raha, sest kõik naised ei vasta riigiabi saamise nõuetele.

> Kui sa pole lähisuhtevägivallaga kokku puutunud, siis sa ei aimagi, kui palju peab üks abi vajav inimene teadma sellest, milliste õigete sõnadega rääkida politseis ja kohtus.

Lähisuhtevägivalla juhtumite menetlemise probleem on ka see, et on üks ühe vastu, sõna sõna vastu.

Jah, kui sul ei ole piisavalt tõendeid, siis eelisseisus on vägivalla sooritaja või asi jääb üldse soiku. Koolitused ja arusaamine nüüdisaegsest maailmast ei mahu alati kohtunike päevakavasse või paragrahvide vahele. Ühelt poolt on need naiste lood nagu psühholoogilised trillerid: alguses arvad, et üks on manipuleerija ja teine tema manipulatsiooni ohver, aga lõpus tuleb välja, et on hoopis vastupidi. Nii võib olla ka päriselus. Toredad on need õnneliku lõpuga lood, kus naine on lõpuks ellujääja. Ta pole enam ohver, ta tuleb sellest välja.

Näitus ise on sellises „väsinud roosas" toonis, nagu sa seda nimetad, ja tegelikult on see surnud taimede nukra troopika efekt tugev.

Ma otsisin muid kujundeid, mille kaudu rääkida. Ühelt poolt see ongi kurb, aga seal on ka ilu ja teatud mõttes tragikomöödiat. Naistel on nendes suhetes ka väga ilusaid hetki. Ega nad ei ole koos mingi täieliku deemonliku sadistiga. On mesinädalaperioode ja siis jällegi tead, et saad tappa, ja siis on taas mesinädalad. Lõpu poole hakkavad lihtsalt tihenema need inetud hetked ja vägivald. Viimaks naised kardavadki, et äkki nad tapetakse ära. Meeste ettekäänded ja õigustused ju lisaks kuidagi pehmendavad ja mahendavad olukordasid ning toimub ühiskondlik nunnutamine, kus vägivalla toimepanijaid ei mõisteta eriti süüdi, vaid otsitakse, kas äkki süüdlane on ise millegi ohver. Paljudes institutsioonides kohtab endiselt patriarhaalset suhtumist, ja mul ei ole aimugi, millal me saame võrdsema

ühiskonna, kus ka naine on inimene.

> Toimub ühiskondlik nunnutamine, kus vägivalla toimepanijaid ei mõisteta eriti süüdi, vaid otsitakse, kas äkki süüdlane on ise millegi ohver.

Te avate koos Tõnu Narro, Bruno Kadaku ja Rael Arteliga kevadel Paljassaares avatud töökodade kompleksi Naked Island. Kas särinaga on välja löömas sinu ettevõtjageen?

Olen sellele mõelnud ja kolleegid on öelnud, et nad ei teadnudki, et mul on ettevõtlushuvi. Aga ma arvan, et nii nagu mu ema on praegu ettevõtjast sotsiaaltöötaja, olen ka mina kunstnikuna väga ettevõtlik – ma võtangi avalikke ja mingeid muid ruume ette. Eks vaatame, kuidas me hakkama saame! Naked Islandi kompleks on vajaduspõhine (sest meil kõigil on endal ka tööruume vaja). Kirjutasime projekti ja eks ideed olid esialgu tagasihoidlikumad, aga kuna oli võimalus EASi taotlus esitada, siis julgesime suuremalt mõelda.

Võttes ka suuremaid riske.

Riskid on väga suured, meil on tähtajad, pangalaenud jne. Libastumisruumi tegelikult palju ei ole, nüüd veel koroona ka otsa. Meil on vaja, et inimesed tuleksid ka kohale. Teeme ju mitmesuguseid koolitusi. Meid on ainult neli inimest, neli väikeettevõtjat, kes peavad täitma mitmeid rolle kuni näiteks turunduseni välja. Kindlasti peame palkama tööle meistrid, kes juhiksid ja juhendaksid

töökodasid. Me ootame sinna eri loomevaldkondade esindajaid, kellel on vaja oma ideid või töid ellu viia. Paari aasta pärast peaks seal kõrval valmima ka Tallinna filmilinnak. Ma muidugi ei tahaks, et sinna tööstusrajooni tekiks järgmine Telliskivi, see võiks jääda nii, nagu ta on. Mulle meeldib seesugune tööstuslik *vibe*, kus käib tootmine, olgu see metall, kunst, filmid või ideed.

Hiljutises Postimehe intervjuus nimetas kunstiteadlane ja kuraator Anders Härm sind enda jaoks vahest viimase kümnendi olulisimaks kunstnikuks.

Noh, see on lihtsalt väga tore. Ega eestlane ei anna eriti tagasisidet ja see ei pea olema ameerikalik „This is so AMAZING!". Vahel harva poetatakse selliseid toetavaid sõnumeid (kuigi praegune näitus on juba palju tagasisidet saanud) ja see teeb head meelt. Muidugi, kui kuraator kutsub sind näitusele, siis see on ka juba meelitav žest, aga kui selgehäälselt toetatakse, siis see on oluline ja annab ka ühiskonnale märku, et on olemas kunstnikud ning nende tegemised lähevad korda ja on vajalikud. Teatrilavastusi kommenteeritakse pidevalt, et see või too tegi nii hea rolli. Kunsti puhul rohkem kirjeldatakse, mida näitusel näha oli. Kunsti oleks vaja palju rohkem nunnutada.

Aga seal olid teised nimed ka välja toodud, me võtame praegu kontekstist välja.

Väga hea, mulle meeldib kontekstist välja võtta.

Naerab.

Mõned Flo Kasearu teosed

„Ohustatud liigid", 2020, Tartu Kunstimuuseum

Flo tõi Tartu Kunstimuuseumisse muu hulgas oma ema suletud kaupluse inventari. Näitus kõneles väikeettevõtjana tegutsemise väljakutsetest ja ka raskustest, mida pikaajalise ettevõtmise sulgemine enesega kaasa toob.

Kaader videoteosest „Pehme maandumine"

„Ruumilised suhted", 2019, Eesti Arhitektuurimuuseum, Ingrid Ruudi kureeritud näitusel „Oma tuba. Feministi küsimused arhitektuurile"

Flo lõi näituse tarbeks mitmete uste ning lamineeritud põranda ja seintega läbikäidava toa. Tuba pandi kuulutusena üles ka üüriturule, kus pinda reklaamiti järgmiselt: „Üürida ruum naisele. Läbikäidav, viie uksega, 25,5 m², Rotermanni kvartalis."

„Varjupaiga festival", 2018, Pärnu

Mitmed kohaspetsiifilised tööd Pärnu Naiste Tugikeskuses. Kuna varjupaikade aadressid ei ole avalikud, olid teosed loodud keskuses viibinud või seda külastanud naistele. Hiljem valmis sellest eraldi videoteos, mis on vaadatav ka Tallinna Kunstihoones.

Flo Kasearu „Politsei palub abi"

„Korea aed", 2016, Flo Kasearu majamuuseumi hoov

Gwangju biennaali kontekstis kutsus Flo Lõuna-Koreast professionaalse aedniku, et rajada oma Pelgulinna maja tagahoovi tõeline Korea aed, üks vähestest terves Euroopas.

„Rahvusvaheline lõbu", 2016

Installatsioon, kus Euroopa Liidu lipu tähed olid siniseks värvitud galeriipõrandal asendatud banaanikoortega. Mida rohkem inimesi teosest üle kõndis, seda kaootilisemaks muutus esialgu perfektne ring.

Flo Kasearu majamuuseum, 2013

Aprillis tähistab Pelgulinnas vaiksel Pebre tänaval toimetav Flo Kasearu majamuuseum oma kaheksandat sünnipäeva. Muuseum on avatud kokkuleppel.

„Püha öö", *performance*, 2013, Kanuti Gildi SAAL, koos Oksana Tralla, Veronika Vallimäe, Riina Maidre ja Marianne Männiga

Performance'i käigus monteerivad noored emad laval nullist kokku sõiduauto, kõrval siblimas nende väikesed lapsed ja taustal mängimas sotsiaalministeeriumi hoolekandeliini romantiline ootemuusika.

„Me oleme teel", video, 2012

Piinarikkalt aeglane videoteos päästekomandost, mis sõidab väljakutsele reageerides aegluubis põlengu suunas ja asub tulevase majamuuseumi juurde jõudes samuti aegluubis „tulekahju" kustutama.

„O", linnaruumi sekkuv installatsioon, 2011, koos Andra Aaloe, Aet Aderi, Grete Soosalu ja Kaarel Künnapiga

Hiiglaslik täispuhutav ja tontlikult must kera, mis liigub ning mida liigutatakse mööda linnaruumi.

Fotodokumentatsiooniga selle kera kosmilistest ilmumistest saab tutvuda kunstniku kodulehel *flokasearu.eu*.

„Kunstjärjekord", sotsiaalne skulptuur, 05.05.2010, Tallinna Kunstihoone, koos Andra Aaloe, Aet Aderi ja Grete Soosaluga

Eelmise majanduskriisi tipus lubasid autorid anda sajale esimesele Tallinna Kunstihoonesse saabujale 100 krooni. Järsku avanebki erakordne vaatepilt – kunstiinstitutsiooni uksele moodustub pikk järjekord, millesarnast pole ühegi näituseasutuse ees ammu nähtud. Võetakse ka sõna ja jagatakse sajakrooniseid. Seda võib võtta ka Savisaare-aegse populismi kriitikana.

Flo Kasearu näitus „Elust välja lõigatud" on Tallinna

Kunstihoones avatud kuni 28. märtsini.